

МАКТАБГАЧА ТА'ЛИМ ТАШКИЛОТЛАРИДА ҚО'ШИМЧА ТА'ЛИМ ХИЗМАТЛАРИНИ ТАШКИЛ ЕТИШ МЕТОДИКАСИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ

Shirinova Madina Bahodir qizi

Navoiy davlat pedagogika instituti

Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (maktabgacha ta'lim)

2-kurs magistranti

Аннотация. Ushbu magistrlik dissertatsiya maktabgacha ta'lim tashkilotlarida qo'shimcha ta'lim xizmatlarini tashkil etish metodikasining asosiy masalalari, adabiyotlar tahlili, nazariy va amaliy ahamiyati, maktabgacha yoshdagi bolalarning pullik qushimcha ta'lim olish asoslari, Davlat o'quv dasturi, bo'yicha ma'lumotlar aks etgan.

Калит со'злар. Ta'lim, pullik ta'lim, qushimcha ta'lim, yosh xususiyatlari.

РАЗРАБОТКА МЕТОДИКИ ОРГАНИЗАЦИИ ДОПОЛНИТЕЛЬНЫХ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ УСЛУГ В ДОШКОЛЬНОМ ОБРАЗОВАНИИ

Ширинова Мадина Баходир кизи.

Навоийский государственный педагогический институт

Аннотация. В данной магистерской работе рассматриваются основные вопросы методики организации дополнительных образовательных услуг в дошкольных образовательных организациях, анализ литературы, теоретическое и практическое значение, основы платного дополнительного образования дошкольников, Государственная учебная программа, отображается информация.

Maktabgacha ta'lim muassasasi sharoitida bolalar uchun qo'shimcha ta'lim tizimi tobora ko'proq xizmat ko'rsatish sohasi sifatida qabul qilinmoqda (inson shaxsini shakllantirish, intellektual resurslarni ko'paytirish, madaniy qadriyatlarni o'tkazish bilan bog'liq o'ziga xos xizmatlar). Bundan kelib chiqadiki, zamonaviy sharoitda maktabgacha ta'lim muassasasi rahbariyatining faoliyatni o'z vaqtida amalga oshirishi, qo'shimcha ta'limni tashkil etishi jamiyatdagi xavfsizlik, rivojlanish va ushbu muassasa tomonidan ko'rsatilayotgan xizmatlarga bo'lgan talabga bog'liq.

Adabiyotlarni tahlil qilish jarayonida bolalar uchun qo'shimcha ta'limning har xil turlari ham ko'rib chiqildi, ulardan biri qo'shimcha ta'lim xizmatlaridir.

Bolalar bog'chasida pullik qo'shimcha xizmatlarni unga boradigan va bormaydigan bolalar olishlari mumkin. O'ziga xosligi shundaki, qo'shimcha ta'lim xizmatlari ta'limning asosiy komponentining mazmunini kengaytirish va bolaga ta'lim yukini kamaytirish maqsadida maktabgacha ta'lim muassasasida amalga oshirilayotgan

asosiy ta'lim dasturi bilan birlashtirilgan. Maktabgacha ta'lim muassasasining qo'shimcha ta'lim xizmatlarining mohiyatini, turlarini aniqlab, biz hozirgi bosqichda ularni bolalar bog'chasida tashkil etish xususiyatlarini ko'rib chiqamiz. Maktabgacha ta'lim muassasalarida ushbu xizmatlarni tashkil etish jamiyatning ijtimoiy buyurtmasini bajarishning ajralmas qismi, shuningdek, ta'lim sohasidagi federal va mintaqaviy vazifalarni izchil hal etish natijasidir. Maktabgacha yoshdagi bolalar uchun qo'shimcha ta'lim zarur: birinchi navbatda, bolani yangi sharoitlarda, yangi jamoada yangi faoliyatga kiritish; ikkinchidan, bu maktabgacha ta'lim muassasasi va oila tomonidan har doim ham ta'minlanmagan maktabgacha yoshdagi shaxsning yanada jadal individual rivojlanishi uchun shart-sharoitlarni yaratishdir.

Ta'lim jarayoni asosiy va qo'shimcha ta'limni birlashtirishi nima uchun juda muhim? Chunki qo'shimcha ta'limning farqlovchi xususiyati kompensatsion (yoki psixoterapevtik) hisoblanadi. Aynan shu sohada bolalar uchun muvaffaqiyat holati yaratiladi, an'anaviy ta'lim jarayonida har doim ham rivojlanmaydigan qobiliyatlarni individual rivojlantirish imkoniyati mavjud.

Pullik qo'shimcha ta'lim xizmatining zarur tarkibiy qismlariga quyidagilar kiradi: iste'molchi, ijrochi, nizom, litsenziya, federal davlat ta'lim standarti, sifati, huquqiy asoslari (pullik ta'lim xizmatlarini ko'rsatish shartnomasi, davlat, munitsipal va nodavlat tomonidan taqdim etiladigan pullik ta'lim xizmatlari). ta'lim muassasalari, ta'lim xizmatlari iste'molchilarining huquqlari.

Shunday qilib, maktabgacha ta'lim muassasasida pullik qo'shimcha ta'lim xizmatlarini tashkil etish jamiyatning ijtimoiy buyurtmasining ajralmas qismi, shuningdek, ta'lim sohasidagi federal va mintaqaviy vazifalarni izchil hal etish natijasidir. Shunday qilib, hozirgi bosqichda ta'lim muassasalari tomonidan pullik qo'shimcha xizmatlarni tashkil etish katta ahamiyatga ega. Pulli qo'shimcha xizmatlar muassasa maqomi uchun ishlashi kerak. Bu nafaqat qo'shimcha mablag'lar, balki ta'lim xizmatlariga bo'lgan talab, bu xodimlarning ijtimoiy ta'minoti, o'qituvchilar malakasining o'sishidir.

Pullik qo'shimcha ta'lim xizmatlari maktabgacha ta'lim muassasasi ma'muriyati tomonidan pedagoglar jamoasi bilan birgalikda tashkil etiladi va to'garak ishlarini tashkil etish orqali amalga oshiriladi.

Ta'lim xizmatlari aholi ehtiyojlarini to'liq qondirish, sifatini oshirish, xizmat ko'rsatishni rivojlantirish va takomillashtirish, moddiy-texnik bazasini kengaytirish, yashash joyida darslarni tashkil etish va o'tkazish uchun imkoniyatlar yaratish maqsadida ko'rsatilmogda. Qo'shimcha ta'lim xizmatlarini nafaqat maktabgacha tarbiyachilar, balki boshqa ta'lim muassasalarining o'qituvchilari ham ko'rsatishi mumkin. Kadrlar muammosini ushbu masalaga o'qituvchining imkoniyatlaridan kelib chiqib, uning ishida eng yaxshi narsalarni ko'rish, bilimlarini jamlashga yordam berish orqali hal qilish mumkin. uslubiy ishlanmalar va uzoq muddatli rejalar, shuningdek,

kurslar, seminarlar, amaliyotlar orqali o'qituvchilar malakasini oshirish. Shundagina menejer qo'shimcha pullik xizmatni xodimlar tomonidan taqdim etilishiga ishonch hosil qilishi mumkin, ya'ni bu ota-onalar tomonidan qadrlanadi va ular tomonidan talab qilinadi.

Shuningdek, ta'lim xizmatlarini tashkil etishda kim yordam beradi, ko'rsatilayotgan xizmatlar sifatini nazorat qiladi, bolalarning tanlovlar, ko'riklar va ko'rgazmalarda ishtirok etishini tashkil etish va tayyorlashga yordam beradi. Qo'shimcha ta'lim ishlarini nafaqat maktabgacha ta'lim muassasasida, balki mikrorayon, tuman, shaharda ham taqdim etish muhimdir.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Berezina VF Rossiya ta'limi tizimida bolalar uchun qo'shimcha ta'limni rivojlantirish: Ta'lim usuli. nafaqa. - M.: ANO "Madaniyatlar muloqoti", 2012.
2. Umumiy va qo'shimcha ta'limning integratsiyasi Amaliy qo'llanma/ ostida. ed. E. B. Evladova, A. V. Zolotareva, S. A. Paladieva. – M.: ARKTI, 2009 yil.
3. 2012 yil 29 dekabrda "Rossiya Federatsiyasida ta'lim to'g'risida" Federal qonuni. №273 - FZ
4. Shinkareva L. V., Vorobieva A. A. Maktabgacha ta'lim muassasalarida qo'shimcha ta'lim xizmatlari muassasa : tushunchasi, turlari, amalga oshirish xususiyatlari // Ta'limni rivojlantirish muammolari va istiqbollari: xalqaro materiallar. ilmiy konf.(Perm, 2011 yil aprel).T. I. - Perm: Merkurii,